

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobkyně: **M. S.**, zastoupená Mgr. et Mgr. Václavem Klepšem, advokátem se sídlem Varšavská 714/38, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 2. 2020, č. j. MV-9566-4/SO-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2021, č. j. 77 A 30/2020 - 50,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení o kasační stížnosti se pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2021, č. j. 77 A 30/2020 - 50, a rozhodnutí žalované ze dne 26. 2. 2020, č. j. MV-9566-4/SO-2020.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 1. 11. 2019, č. j. OAM-1424-22/ZR-2019, zrušilo žalobkyni platnost povolení k trvalému pobytu podle § 871 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobkyně se zdržovala mimo území České republiky po dobu výrazně delší než 2 roky po sobě jdoucí (výrok I.), a stanovilo jí lhůtu k vycestování z území v délce 30 dnů od právní moci rozhodnutí (výrok II.).

[2] V záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítla žalovaná odvolání žalobkyně a potvrdila tak rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

[3] Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který ji výše označeným rozsudkem zamítl (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“).

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, kterou spojila s návrhem na přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti ve smyslu § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatelka tento návrh odůvodňuje tím, že jí hrozí nenahraditelná újma spočívající v zásahu do soukromého a rodinného života způsobeného nuceným vycestováním z území České republiky. Její rodina se nachází ve zranitelné situaci. Její manžel, v jehož věci vedené pod sp. zn. 4 Azs 382/2021 byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, se dne 26. 3. 2021 zranil při výbuchu plynu, který mu způsobil poškození plic a pracovní neschopnost. To stěžovatelka dokládá lékařskými zprávami a rozhodnutím o pracovní neschopnosti. Stěžovatelka poukazuje, že odkladný účinek byl přiznán i kasační stížnosti jejího nezletilého syna (rok nar. 2008) v řízení vedeném Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 1 Azs 320/2021.

Zranění manžela komplikuje samotný přesun, následnou reintegraci a postavení na trhu práce. V důsledku povinnosti vycestování celé rodiny by musel vycestovat i druhý syn stěžovatelky, který je občanem České republiky. Situace celé rodiny přitom závisí na jejím výdělku i výdělku jejího manžela. Bez přiznání odkladného účinku tak nebude rodina finančně zajištěna.

[6] Stěžovatelka dále uvádí, že její přítomnost na území ČR nezpůsobí nikomu žádnou újmu a její povolení k trvalému pobytu není rušeno pro porušení zákona. Nebude ani v rozporu s důležitým zájmem. V krátkodobém časovém horizontu nemá možnost jinak řešit své pobytové oprávnění, jelikož ambasáda v Ulánbátaru je dlouhodobě vytížená a nedostupná. Závěrem stěžovatelka poukázala na závěry judikatury k odkladnému účinku a vážné újmě uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100, usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 1. 2019, č. j. 59 A 118/2018 - 42, nálezech Ústavního soudu Pl. ÚS 23/11 a Pl. ÚS 41/17, usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 21. 1. 2013, č. j. 52 A 72/2012 - 21, a usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 14. 2. 2018, č. j. 54 A 8/2018 - 44. Přiznání odkladného účinku je dále podle stěžovatelky v souladu se zájmem jejích dvou synů ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte.

[7] Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že nesouhlasí s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti. Upozornila, že stěžovatelce byla zrušena platnost jejího povolení k trvalému pobytu z důvodu, že pobývala mimo území České republiky. Nesdílí názor, že by výkon nebo jiné právní následky jejího rozhodnutí znamenaly pro stěžovatelku nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Upozornila, že práva stěžovatelky na území České republiky jsou zaručena prostřednictvím jejího zástupce.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku byly v posuzované věci splněny.

[9] Úvodem soud připomíná mimořádnou povahu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[10] Podle tohoto ustanovení soud může přiznat žalobě odkladný účinek za současného splnění dvou podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (2) přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[11] V posuzovaném případě byly splněny obě uvedené podmínky a Nejvyšší správní soud tak shledal návrh stěžovatelky důvodným. Z tvrzení stěžovatelky je zřejmé, že by jí v případě vycestování z České republiky hrozila újma spočívající v zásahu do soukromého života a vazeb na území České republiky jí samé a ostatních členů její rodiny. Soud vzal v úvahu i obtíže spojené s nuceným odjezdem v situaci trvající pracovní neschopnosti manžela stěžovatelky v důsledku pracovního úrazu, což vyplynulo z jí doložených lékařských zpráv. Nejvyšší správní soud zároveň neshledal, že by se přiznání odkladného účinku dotklo práv třetích osob.

[12] Ačkoliv k bezprostřednímu opuštění území České republiky by mohla být stěžovatelka donucena až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, pro stěžovatelku by to znamenalo pobývat na území České republiky nelegálně a vystavit se riziku zákazu pobytu na území České republiky po určitou dobu, která je se správním vyhoštěním pravidelně spojena (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100). Tato skutečnost tedy není překážkou přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[13] K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil například v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, v němž uvedl, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu brozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS).“

[14] V posuzované věci správní orgány zrušily stěžovatelce povolení k trvalému pobytu z důvodu podle § 87l odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Tedy z důvodu, že se na území České republiky nezdržovala po dobu delší než 2 po sobě jdoucí roky. Nelze tak dospět k závěru, že by další pobyt stěžovatelky na území České republiky nějakým způsobem bezprostředně ohrožoval veřejný zájem.

[15] Nejvyšší správní soud proto stěžovatelce vyhověl a její kasační stížnosti přiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky napadeného rozsudku krajského soudu i jemu předcházejících správních rozhodnutí.

[16] Soud však připomíná, že může přiznání odkladného účinku i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro jeho přiznání nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Z tohoto usnesení rovněž nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. února 2022

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu